

جاوید روستاپور

اگر حضور شورشیان در شمال گسترش یابد؛ مردم به صحنه می آیند!

گسترش دامنه ی نا امنی ها به مناطق شمالی کشور نگرانی های مربوط به تبدیل شدن سرتاسر افغانستان به میدان نبرد میان شورشیان و نیرو های مشترک و حتا به صحنه آمدن مردم در برابر گسترش روز افزون ساحه ی نفوذ شورشیان را نیز افزایش داده است.

ولایت کندز در شمال شرق کشور که تا اوایل سال جاری خورشیدی از ولایت های امن کشور دانسته می شد، در هفته های اخیر از خیرساز ترین مناطق افغانستان از منظر گسترش دامنه ی نا امنی ها و حضور شورشیان مسلح در این مناطق بوده است. آگاهان مسایل سیاسی دلایل متعددی را در گسترش دامنه ی نفوذ شورشیان در شمال کشور دخیل می دانند. برخی از نمایندگان مردم در مجلس نمایندگان بی توجهی مسوولان حکومتی نسبت به ولایت های شمال شرق را از وخیم شدن او ضاع در این مناطق می دانند.

این در حالیست که زمری بشری سخنگوی وزارت امور داخله افغانستان، ناامنی را در ولایت های شمال شرقی کشور رد نکرده، می گوید؛ بررسی ها در این زمینه جریان دارد تا هویت گروه های که در ولایت های شمال شرقی سبب نا امنی های اخیر شده اند مشخص شود.

در همین حال گزارش ها از وضعیت نا بسامان در ولایت های شمال شرقی حاکی از آن است که، مسوولان امنیتی در برخی ولایت های شمال شرق از جمله فاریاب با گروه های بی بند و بار همدست شده و امنیت منطقه را بر هم می زنند. گزارش ها حاکی از آن است که کسانی که در ولایت های شمال نا امنی ها را ایجاد می کنند به گروه طالبان کمتر وابسته گی دارند، چون طالبان در میان مردم در شمال کمتر جایگاه داشته اند.

گرچه سخنگوی وزارت امور داخله افزایش عملیات نظامی در جنوب، را عامل رخنه نمودن شورشیان طالب به شمال کشور دانسته است، اما مردم شمال کشور بر این باور اند که سیاست های یک بام دو هوای مسوولان حکومتی خود عامل اصلی نا امنی در این ولایت ها می باشد.

در همین حال مسوولان بلند رتبه ی استخبارات امریکا گفته اند؛ شورشیان طالب اکنون در حملات و نظم جنگی شان به شکل پیشرفته عمل می کنند و از پناه گاه های خود در قلمرو پاکستان، یک موج نو خشونت را در مناطق شمال شرقی و غرب افغانستان که پیش از این آرام بودند، به راه انداخته اند.

مسوولان استخبارات امریکایی نیز از وضعیت نابسامان امنیتی افغانستان که روز تا روز اوج می گیرد با نگرانی جدی یاد نموده و برای بیرون رفت از این چالش خواستار افزایش نیرو شده اند.

اما شماری از تحلیل گران مسایل سیاسی افغانستان در حال حاضر موضوع بدتر شدن اوضاع را از دریچه های مختلف مورد بررسی داده و به این باور اند که تنها افزایش نیرو نمی تواند مانع گسترش نا امنی ها در افغانستان شود.

در حال حاضر سرنوشت نظام آینده ی افغانستان مهم ترین موضوعی است که به نظر می رسد مردم برای بهبود وضعیت امنیت در مناطق شان به آن چشم دوخته اند، زیرا در تداوم وضعیت موجود مردم به ویژه در آن بخش از مناطق کشور که در چند سال گذشته امنیت بهتری داشته اند، امید چندانی به بهبود وضعیت از منظر برنامه های کوتاه مدت و مقطعی ای که دولت افغانستان و حتا نیرو های بین المللی از آن دم می زنند، ندارند. و این نگرانی نیز می تواند مرجعیت داشته باشد که اگر مردم افغانستان به نظام آینده در کشور شان به دیده ی شک بنگرند دایره ی این شک نیرو های بین المللی مستقر در کشور را نیز احتوا خواهد کرد و آنگاه آنچه غیر قابل پیش بینی می نماید این که مردم برای مقابله با تهدیدهای روبه افزایش شورشیانی که حتا دولت و نیرو های بین المللی هر روز تعریف تازه تری از آنان ارایه می دهند اما آنان کما کان به بیرحمانه ترین اشکال ممکن آدم می کشند و وحشت می آفرینند، به چه ابزار هایی متوصل خواهند شد و با تهدیدهای بالقوه و بالفعل آنان چگونه پاسخ خواهند داد؟

برخی از صاحب نظران به این باور اند که بی ابتکاری و ناتوانی بازیگران داخلی و بی برنامه گی کشور های شامل در قضایای افغانستان، مردم این کشور را نسبت به کارایی برنامه ها و استراتژی های که هر چندگاه یک بار هم از سوی دولت و هم نیرو های جهانی مستقر در افغانستان و بر موجب ضرورت های مقطعی از آن سخن گفته می شود، بی اعتماد ساخته است و در

صورت تداوم وضعیت موجود احتمال این که مردم به ویژه در مناطقی که سابقه ی مقاومت در برابر طالبان را داشته و مردم آن قدرت گرفتن دوباره ی طالبان را برای آینده ی خویش خطر ناک می پندارند خود دوباره به صحنه بیایند و در برابر آن به مقاومت بپردازند، افزایش می یابد و بر سیاست گزاران مسایل امنیتی کشور است تا از تمامی امکانات موجود برای مقابله با این جریان تندرو و واپس گرا و هم چنان بازگرداندن اعتماد مردم به نیرو های امنیتی مشروع و قانونی کشور استفاده کنند؛ تا ضرورت بر انگیخته شدن هر چه بیشتر احساسات مردم به گونه یی که میان اراده ی آنان و دولت فاصله وجود داشته باشد و بدون شک پیامد های غیر قابل جبرانی خواهد داشت، جلوگیری کنند.